

Jarzęcka, Joanna

Prof. E. Winter o polskich badaniach nad Oświeceniem

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 10/1-2, 211

1965

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

szym ogrodzie zoologicznym w Moskwie. Ogród ten otwarto 31 I 1864, a w tydzień później wydane zostało owo *Kratkoje opisanije*.

W numerze znajdują się również noty o książkach z bieżącej produkcji wydawniczej z zakresu historii piśmiennictwa i drukarstwa, np. o dwutomowym wydawnictwie AN ZSRR *400 let russkogo knigopieczatanija* (Moskwa 1964) czy o książce B. Gorbaczewskiego *Ludi, knigi, biblioteki* (Moskwa 1963), obejmującej czasy od najdawniejszych cywilizacji świata.

Tematyka związana z 400-leciem rosyjskiego drukarstwa i rosyjskiej książki kontynuowana jest w następnych numerach „W mirie knig“ w rubryce *400 let russkogo knigopieczatanija*. Np. w nrze 2 znajduje się tu artykuł E. Wołkowa *Morskije knigi w Rossii* — szkic rozwoju technicznego piśmiennictwa morskiego od 1701 r.³

Z. Br.

PROF. E. WINTER O POLSKICH BADANIACH NAD OŚWIECENIEM

Kierownik Zakładu Historii Niemiecko-Słowiańskich Stosunków Naukowych Niemieckiej Akademii Nauk, prof. E. Winter, znany z inicjatywy i dbałości o międzynarodową wymianę informacji, poglądów oraz dyskusję w zakresie problematyki tego Zakładu¹, ogłosił obszerny artykuł zapoznający czytelnika niemieckiego z polskimi badaniami nad oświeceniem, okresem tak żywych polsko-niemieckich stosunków naukowych. Jest to praca *Zur Geschichte Polen im XVIII Jahrhundert*, ogłoszona w berlińskim roczniku „Jahrbuch für Geschichte der U.D.S.S.R. und der Volksdemokratischen Länder Europas“ z 1963 r., a zarazem wydana w formie osobnej nadbitki.

Prof. Winter dokonał tu syntetycznego, opartego na pewnym logicznym wątku przeglądu 22 polskich opracowań (czasem kilkotomowych) — naukowych, w tym również źródłowych, oraz paru popularnonaukowych — które ukazały się w latach 1958—1960, mianowicie: 1 pracy z 1958 r., 5 — z 1959 r. i 16 — z 1960 r.

Nie można, niestety, w krótkiej notatce wymienić wszystkich prac omówionych dość szczegółowo przez E. Wintera. Miło jednak stwierdzić, że artykuł uwidocznił szczególnie wyraźnie osiągnięcia Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN w dziedzinie badań nad historią nauki i kultury w Polsce w XVIII w., sporo bowiem spośród tytułów, cytowanych przez E. Wintera, jest ściślej lub luźniej związane z działalnością ZHNI², a przede wszystkim — Zespołu Historii Nauki Okresu Oświecenia pod kierownictwem prof. K. Opałka.

E. Winter zrelacjonował: wydane przez ZHNI² w *Monografiach z dziejów nauki i techniki* książki — *Z problematyki nauki okresu oświecenia* Ireny Stasiewicz oraz *Sprawa Konstytucji Ekonomicznej* P. Dihma; książki opublikowane poza wydawnictwami własnymi ZHNI², opracowane lub napisane przez pracowników Zakładu — *Materiały do dziejów Sejmu Czteroletniego* opracowane przez J. Michalskiego, J. Wołńskiego i E. Roztworowskiego oraz *Jędrzej Śniadecki, przyrodnik*, filozof L. Szyfmana (obydwa tytuły są szczególnie wysoko ocenione przez E. Wintera); a wreszcie — wielotomową *Korespondencję Ignacego Krasickiego* w opracowaniu współpracownika Zakładu, R. Wołoszyńskiego.

Joanna Jarzęcka

³ W 1701 r. ukazał się podręcznik I. Konijewskiego, o którym „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki“ wspomniał w nrze 1/1964, s. 114.

¹ Por. w *Kronice* nru 3—4/1964 „Kwartalnika“: B. Suchodolski, *Berlińska konferencja o stosunkach naukowych niemiecko-słowiańskich*.